

İKİNCİ DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENENLERİN YAŞADIKLARI ŞEHİR VE ALDIKLARI EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

PERSPECTIVES OF TURKISH L2 LEARNERS ON THE CITY THEY LIVE IN AND THE EDUCATION THEY GET

Mehmet Volkan DEMİREL¹, Ayşegül SEFER AKTAŞ²

ÖZ: Türkiye uluslararası öğrenci hareketliliği açısından son on yılda dünyada en önemli ülkelerden biri hâline gelmiştir. YTB verilerine göre son on yılda uluslararası öğrenci sayısında %75 oranında bir artış kaydedilmiş ve ülkemizde eğitim gören öğrenci sayısı 150 bini aşmıştır. Uluslararası öğrencilerin buldukları ülkede aldıkları eğitime ilişkin algılarını ve memnuniyetlerini belirlemek, onların beklentilerine karşılık verecek şekilde eğitim sürecini yönetmek açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen uluslararası öğrencilerin yaşadıkları şehir ve aldıkları eğitime ilişkin görüşlerini incelemektir. Bu amaçla çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji ile yürütülmüştür. Çalışmada 40 uluslararası öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Görüşme sonuçları analiz edildiğinde uluslararası öğrenciler yaşadıkları şehir, insanların iyi, nazik ve iletişime açık olması, kalabalık olmaması, ucuz ve kolay ev bulma yönlerinden avantajlı görmektedir. Öğrencilerin şehre ilişkin yaşam olanakları, ulaşım, kampüs olanakları, sosyal yaşam ve yemek kültürüne ilişkin memnuniyetlerinin yüksek olduğu görülmektedir. Bütün öğrenciler katıldıkları Türkçe kursunun beklentilerini karşıladığını ifade etmiştir. Türkçe öğreniminde zorlanılan noktalara ilişkin ise öğrencilerin konuşma, dil bilgisi ve dinleme alanlarında daha fazla zorlandıkları görülmektedir.

Anahtar sözcükler: uluslararası öğrenci, Türkçe, memnuniyet

ABSTRACT: Turkey has become one of the most crucial countries on earth in the last decade about international student mobility. According to YTB data, there has been a 75% increase in the number of international students in the last decade, and the number of students studying in our country has exceeded 150.000. It is significant to determine the perceptions and satisfaction of international students in the country to conduct the training process to meet their expectations. In this context, the present study aims to examine the views of Turkish L2 learners about the city they live in and the education they receive. For this purpose, the study was carried out with phenomenology of the qualitative research methods. The results of the interviews shows that international students see the city they live in as advantageous in terms of being decent, kind people who are easy to communicate, not crowded, cheap, and easy to find a house. It is seen that students' satisfaction on life facilities, transportation, campus possibilities, social life, and food culture of the city is quite high. All students stated that the Turkish course they attend meets their expectations. It is clear that the students mostly have challenges in speaking, grammar, and listening regarding the difficulties in learning Turkish.

Keywords: international student, Turkish, satisfaction

Bu makaleye atf vermek için:

Demirel, M. V. ve Sefer Aktaş, A. (2023). İkinci dil olarak Türkçe öğrenenlerin yaşadıkları şehir ve aldıkları eğitime ilişkin görüşleri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 13(2), 830-842.

Cite this article as:

Demirel, M. V. & Sefer Aktaş, A. (2023). Perspectives of turkish L2 learners on the city they live in and the education they get, *Trakya Journal of Education*, 13(2), 830-842

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

International student mobility shows an increasing trend every year around the world. According to the OECD (2019) data, transnational student mobility has exceeded five million. The direction of this massive student movement is more towards developed countries such as the United States, United Kingdom, Australia, and Canada. It has also developed a new competitive area on a global scale to evaluate this mobility as a type of tourism activity and the economic potential for countries.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat/Türkiye, m.volkan.demirel@yobu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7803-3310

² Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat/Türkiye, aysegulsefer@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7876-2481

The internationalization of higher education in Turkey is also a crucial agenda recently. In this regard, the Higher Education Council (YÖK) published the Internationalization Strategy Document in Higher Education in 2017. In addition, in the Eleventh Development Plan prepared by the Presidency, the internationalization of higher education and actions regarding international student activities were planned. The step taken by both YÖK and the Presidency has increased the number of international students in a short time. In addition, the number of higher education international students in Turkey has exceeded 185.000 as of 2020.

Method

The present study which aims to examine the satisfaction from the university, city, and Turkish education of international students at a state university in Turkey, is designed according to the phenomenology of qualitative methods. In a phenomenological study, the primary purpose is to explain the meaning, structure, and essence of the experience of a person or a group of people living around a particular phenomenon (Simon and Goes, 2011). Phenomenology mainly aims to look at intimately the phenomena examined to explore the complex world of experiences from the point of view of the actors (who experience it) (Qutoshi, 2018: 220).

While determining the study group in the research, directly related people to the phenomenon, namely, a specially defined intentional group is selected. Therefore, "purposive sampling" has been used in the research. A total of 40 students participated in the study. Twenty-two (22) of the participants are men, eighteen (18) are women, and the age range of the participants is between 17-22. A semi-structured interview form was prepared for the study to obtain the views of the participants. Three experts advised about the interview form, and according to the received opinions, the form was updated. Before applying the form to the participants, a student was interviewed. Thus, it was checked whether there were any incomprehensible parts in the questions. Then, the final form was prepared and made ready for application. The interviews have been conducted face-to-face in Turkish and English, also recorded. The data obtained has been resolved by content analysis, one of the qualitative data analysis methods, and presented in categories.

Findings

The data obtained from the interviews are themed, and subcategories are determined. Accordingly, the themes finally are the reasons for choosing a small Central Anatolian city, the advantages and disadvantages of living in a small city, Turkish language education, and course materials. According to the findings, three main factors play a role in the international students' choice of a small city. These are factors related to the country, possible opportunities of the city, and personal reasons. When the subcategories related to these themes are analyzed, the most mentioned points by the students are finding the city beautiful, recommendation of close friends and a place where their friends live, to like the education in Türkiye, not being crowded, and being a small city. The aspects of the students towards the city mainly focus on the advantages part. According to this, "the people are nice, kind and easy to communicate, city is not crowded, easy and cheap to find a rental house, and the city is cheap" are the most favorable points of the city for students. Students' satisfaction with the city's life opportunities, transportation, campus facilities, social life, and food culture is also high. It is clear that the scores marked by the students who are asked to score their satisfaction between 1-10 never fall below 4 points, and they mostly grade between 6-10. Furthermore, students like Türkiye's culture. Having a wide variety of food is also one of the crucial points for students. One of the remarkable points is that 16 students speculate that there is no cultural difference between their country and Türkiye. Students make various activities to learn Turkish outside of the course. Accordingly, the most frequent activity is watching movies and TV series, listening to songs, and talking to Turkish people. It is explicit that the least preferred activity is using mobile applications.

Discussion and Conclusion

In this study, we tried to observe the satisfaction levels of international students regarding the city, the university they prefer, and the Turkish language education they receive. According to the data obtained in the study, the students are satisfied with the city, university, and Turkish language education they receive. Similarly, according to Cuma (2017) international students have positive thoughts about Turkish language and Türkiye. Alakbarov, Gündüz, Ertuğrul, and Şahiner (2017) have concluded in their study of harmony and satisfaction with international students that students' satisfaction levels are high in terms of university, social cohesion in the city, accommodation, and food services.

In the study, we stated that the student's choice of a small Central Anatolian city is due to country, friends, and personal reasons. We can remark that the primary factor among these factors affecting student preferences is the country factor. The main reason for the students to choose Turkey is the perception on the quality of education and Turkey is a more developed country compared to their countries. Similarly, Radmard (2017) has determined that the positive perceptions of international students towards Türkiye, their cultural proximity, and being perceived as an economically developed country are among the reasons for their preference. This finding supports the findings obtained in the present study.

In the study, we also remarked the opinions and satisfaction of international students about the Turkish language education at the Turkish course and extracurricular activities, teacher satisfaction, opinions about the textbook, and the difficult points in learning Turkish. According to the findings, all students stated that the course met their expectations. Cuma's (2017) study on student satisfaction also supports this finding. However, Dilek (2016) stated that although the students did not acquire the language skills required by academic life, they did not issue a negative assessment of the courses they attended. On the other hand, Konuk (2021) states in her survey that international students studying in departments which use English as a medium of instruction express a positive opinion about learning Turkish. The researcher indicated that those who study in departments which uses Turkish as a medium of instruction learned well the Turkish language used in daily life in courses but emphasized that teaching of academic Turkish was insufficient.

Increasing interest in higher education around the world has increased international student mobility. It is the responsibility of all universities of Türkiye to benefit from this mobility sufficiently. Studies (Köse 2012; Balcı Yangın and Kırca 2013; Kantoğlu et al. 2013; Çelikkol et al. 2016) emphasize that student satisfaction affects university quality, student preferences, and loyalty. In this respect, universities, especially in small cities, should carry out studies for student satisfaction from time to time or encourage such studies to make internationalization permanent.

GİRİŞ

Uluslararası öğrenci hareketliliği dünya genelinde her geçen yıl artan bir eğilim göstermektedir. OECD (2019) verilerine göre dünyada uluslararası öğrenci hareketliliği beş milyonu aşmıştır. Bu kitlesel öğrenci hareketinin yönü daha çok Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Avustralya ve Kanada gibi gelişmiş ülkelere doğrudur. Bu hareketliliğin bir tür turizm faaliyeti olarak değerlendirilmesi ve ülkeler için taşıdığı ekonomik potansiyel, küresel boyutta yeni bir rekabet alanını da ortaya çıkarmıştır. Dünya ölçeğinde yükseköğretime ilginin artması, farklı seçenekler yaratılarak yükseköğretim olanağının artması ve mesleklerin küreselleşmesi uluslararası düzeyde rekabete dayalı bir yükseköğretim pazarını doğurmuştur (Radmard, 2017). Ancak konuya sadece finansal açıdan değil, birçok farklı açıdan bakmak gerekmektedir. Çünkü uluslararasılaşmayı bir pazarlama stratejisi olarak ele alan neoliberal yaklaşım sorun teşkil etmektedir (Guo ve Gua, 2017). Öte yandan öğrenci hareketlilikleri ve karşılıklı anlayış ülkeler ile kültürler arasındaki iş birliğini geliştirir ve yükseköğretimin kalitesini artırır. Ayrıca uluslararası öğrenciler, ev sahibi öğrencilerin mezuniyet oranını artırmakta ve eğitimde verimlilik sağlamaktadır (Abegaz, Lahiri & Morshedb, 2019).

Türkiye yükseköğretiminin uluslararasılaşması da son zamanlarda önemli bir gündemdir. Bu bakımdan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) 2017 yılında Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Strateji Belgesi'ni yayımlamıştır. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan On Birinci Kalkınma Planı'nda da yükseköğretimin uluslararasılaşması ve uluslararası öğrenci faaliyetlerine ilişkin yapılacaklar planlanmıştır. Gerek YÖK gerekse Cumhurbaşkanlığı tarafından atılan adım kısa sürede uluslararası öğrenci sayısında artış sağlamış ve Türkiye'de yükseköğrenim gören uluslararası öğrenci sayısı 2020 yılı itibarıyla yüz seksen beş bini aşmıştır. Pandemi sürecinin sona ermesiyle birlikte bu sayının daha da artacağı tahmin edilmektedir. Ülkemizdeki uluslararası öğrenci sayısının artmasıyla beraber başta İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerdeki yoğunluk Anadolu'ya yayılmaya başlamıştır. Nispeten küçük olarak nitelendirilebileceğimiz Anadolu şehirlerinin üniversiteleri de uluslararası öğrencilere yönelik tanıtım ve kabul faaliyetlerini artırmıştır.

Türkiye Yükseköğretim Sistemi içerisinde 131 devlet ve 78 vakıf/özel üniversitesi olmak üzere 209 üniversite bulunmaktadır. Üniversitelerin Türkiye'deki tüm illerde ulaşılabilir olması Türk Yükseköğretimini nicelik açısından güçlü kılmaktadır. Ancak bu nicelik artışıyla beraber üniversitenin bulunduğu şehir, mezuniyet sonrası iş imkânları, eğitimin niteliği vb. nedenlerden dolayı üniversiteler açısından öğrenci bulamama riskleri ortaya çıkmaktadır. Özellikle şehir ve mezuniyet sonrası iş imkânları gibi nedenlerle Türk öğrenciler tarafından çok fazla tercih edilmeyen üniversiteler ve bölümler açısından

artan uluslararası öğrenci sayısı bir fırsat olarak görülmektedir. Bu doğrultuda küçük Anadolu şehirlerinde uluslararası öğrenci hareketliliği artan bir eğilim göstermektedir.

Ülkemizdeki uluslararası öğrenci hareketliliğiyle birlikte bu öğrencilerin tercih, beklenti, karşılaştıkları zorluklar, memnuniyet düzeyleri vb. konularda da araştırmalar artmaktadır. Uluslararası öğrenci araştırmaları, Türkiye'deki ilk, orta ve yükseköğretim düzeyindeki yaş gruplarını incelemektedir. İlk ve ortaokul düzeyindeki çalışmalar, savaş veya ilgili sorunlar nedeniyle Türkiye'ye göç eden uluslararası öğrencilere odaklanmaktadır (Güngör ve Şenel, 2018; Sarmini, Topçu ve Scharbrodt, 2020). Yükseköğretimdeki uluslararası öğrencilere yönelik çalışmalar ise memnuniyet, tutum, gereksinim ve deneyimlerin araştırılmasına yöneliktir. Balcı Yangın ve Kırca'ya göre (2013) üniversiteler eğitimsel ortamlarının kalitesini değerlendirmek için bu konuları araştırmalıdır. Öğrenci memnuniyeti ve eğitim kalitesi, bu iki kavram arasındaki sebep-sonuç ilişkisine yönelik yaygın kanaat nedeniyle öğrenciler, akademik personel, yasa koyucular ve uluslararası yükseköğretim kurumlarındaki araştırmacılar başta olmak üzere pek çok kesim açısından dikkat çekicidir (Çelikkol, Uzgören, Çelikkol, Gürdal & Çelik, 2016: 92). İlgili literatüre bakıldığında, bazıları memnuniyeti bir sonuç olarak ele alırken bazıları ise memnuniyeti bir süreç olarak ele almakta ve buna göre memnuniyetin oluşmasında rol oynayan faktörleri de değişik şekillerde kurgulamaktadırlar. Sonuç odaklı yaklaşımda memnuniyet bir tüketim olayı neticesinde verilen tepki iken, süreç yaklaşımında memnuniyet kademeli olarak gelişen aşamalarda yaşanan deneyimlerin bir birleşimi şeklinde oluşmaktadır (Oliver, 1997: Akt. Kantoğlu, Torkul & Altunışık, 2013: 123). Seçilmiş, Kılıçlar ve Sarı (2012) eğitimcilerin eğitim kurumlarını öğrencilerinin beklentilerine yanıt verebilen ve onların memnuniyet düzeyini göz ardı etmemesi gereken organizasyonlar olarak görmeleri gerektiğine değinmiştir. Bu bakımdan uluslararası öğrencilerin yurt dışında eğitim almayı tercih etmelerinin sebeplerinin belirlenmesi memnuniyet düzeyinin artırılmasında öğrenci beklentisine yönelik kurumsal çalışmalara rehber olabilecektir. Enterieva ve Ferudun (2016: 103) öğrencilerin yurtdışında eğitim almayı tercih etme sebeplerinin üç boyutta toplandığını belirtmiştir: (i) akademik (nitelikli eğitim-öğretim, piyasaya uygun eğitim standartları), (ii) kariyer (mesleki olanaklar, göç olanakları) ve (iii) deneyimsel (yurtdışındaki eğitimden yüksek deneyim kazanma, farklı ülkelerden insanlarla tanışmak, sosyal ve kültürel aktivitelere katılma, farklı kültürleri ve ev sahibi ülkenin kültürünü öğrenme).

Anadolu'daki üniversitelerin uluslararasılaşma ve uluslararası öğrenci sayısını artırma çabalarının karşılık bulabilmesi açısından öğrenci beklentilerine karşılık verebilme durumu son derece önemlidir. Bunun için mevcut uluslararası öğrencilerin memnuniyet ve beklentilerinin araştırılması gerekmektedir. Uluslararası öğrencilerin üniversitelere kayıtlı olmaları ile birlikte Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezleri (TÖMER) de daha etkin duruma gelmektedir. Uluslararası öğrencilerin üniversite memnuniyetleri ve beklentileri içerisinde bu merkezlerin faaliyetleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Alanyazında uluslararası öğrencilerin aldıkları Türkçe eğitime yönelik çalışmalar bulunmaktadır (Açık 2008; Derman, 2010; Demir ve Açık, 2011; Er vd., 2012; Karababa, 2009; Öksüz, 2011; Özyürek, 2009; Ünlü, 2011).

Anadolu üniversitelerinin uluslararasılaşma çabalarının başarıya ulaşmasında gelen öğrencilerin şehre ve üniversiteye adapte olup eğitim sürecini tamamlaması önemli bir etkidir. Bu durumda öğrenci sadakati söz konusudur. Alkoç Karatekin'e göre (2017) üniversitenin imajı, öğretim programının imajı ve öğrenci memnuniyeti değişkenleri bu sadakati açıklamada etkilidir. Dolayısıyla gerek üniversitelerin gerekse TÖMER'lerin öğrenci memnuniyetini göz önünde bulundurmaları gereklidir. Bunun için öğrenci görüşlerine başvurulabilir. Özellikle yurt dışında eğitim sırasında, ortaya çıkan öğrenme fırsatlarını ve kullanılacak öğrenme stratejilerini şekillendirdikleri için öğrenci görüşleri önemlidir (Miller ve Ginsburg, 1995). Dolayısıyla bu araştırmanın amacı Türkiye'de bir İç Anadolu şehrinde ikinci dil olarak Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin üniversite, şehir ve aldıkları Türkçe eğitiminden memnuniyetlerini incelemektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Türkiye'de bir devlet üniversitesinde Türkçe öğrenmekte olan uluslararası öğrencilerin üniversite, şehir ve aldıkları Türkçe eğitiminden memnuniyetlerini incelemeyi amaçlayan bu araştırma nitel desenlerden fenomenolojiye göre desenlenmiştir. Fenomenolojik bir çalışmada özellikle birincil amaç, bir kişinin veya bir grup insanın belirli bir fenomen etrafında yaşadığı deneyimlerin anlamını, yapısını ve özünü açıklamaktır (Simon & Goes, 2011). Fenomenoloji temel olarak, yaşanan deneyimlerin karmaşık dünyasını aktörlerin (onu yaşayanların) bakış açısından keşfetmek için incelenen fenomenlere çok yakından bakmaya amaçlar (Qutoshi, 2018: 220).

Çalışma Grubu

Araştırmada çalışma grubu belirlenirken doğrudan fenomenle ilgili olan kişiler, diğer bir deyişle özel tanımlı kasıtlı bir grup seçilmiştir. Dolayısıyla araştırmada “amaçlı örnekleme” yapılmıştır. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Araştırmaya toplam 40 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların yirmi ikisi (22) erkek, on sekizi (18) kadındır ve katılımcıların yaş aralığı 17-22’dir. 10 katılımcı 17, 8 katılımcı 18, 5 katılımcı 19, 8 katılımcı 20, 7 katılımcı 21 ve 2 katılımcı 22 yaşındadır. 18 katılımcı Somali’den gelmektedir ve ana dili olarak Somalice konuşmaktadır; 15 katılımcı Kazakistan’dan gelmekte ve ana dili olarak 13’ü Kazak Türkçesi ve 2’si Rusça konuşmaktadır. 5 katılımcı Nijerya’dan gelmektedir ve İngilizce ile birlikte yerel bir dil konuşmaktadırlar. 1 katılımcı Etiyopyalı olup Amavanya adında yerel bir dili konuşmakta, 1 katılımcı da Iraklı olup ana dili olarak Arapça konuşmaktadır. Katılımcıların 18’i A1 düzeyinde, 15’i A2 düzeyinde, ikisi B1 düzeyinde, dördü B2 düzeyinde ve biri C1 düzeyinde Türkçe kurslarına devam etmektedir. Öğrencilerin tamamı birden fazla dil bilmektedir ve Türkçeyi 3. veya 4. dil olarak öğrenmektedirler. Ayrıca bütün öğrenciler Türkçeyi eğitim alma amacıyla öğrenmektedir. Öğrencilerin tamamı Türkiye’de aynı TÖMER’de yüz yüze Türkçe öğrenmektedirler ve Türkiye’de yaşama süreleri 1-11 ay arasında değişmektedir. Yalnızca bir öğrenci 8 yıldır Türkiye’de yaşamaktadır, en uzun süredir Türkiye’de bulunan tek katılımcıdır. Öğrencilerin konuştukları dillere bakıldığında Somalice, Kazakça, Yorube, Igbera, Arapça, İngilizce ve Amavanya dillerini konuştukları görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Fenomenoloji, deneyimin değişmez yapılarını yakalamaya çalışır, böylece en baskın veri toplama yöntemi olan görüşmede, değişmez fenomenolojik yapıları ifşa etmeye çalışır (Hoffding & Martiny, 2016). Bu bağlamda bu çalışmada yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form için 3 alan uzmanından görüş alınmış, alınan görüşlere göre formda güncelleme yapılmıştır. Form katılımcılara uygulanmadan önce bir öğrenciye uygulanmış, böylece sorularda anlaşılmayan yerler olup olmadığı kontrol edilmiştir. Ardından forma son şekli verilerek uygulamaya hazır hâle getirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri 2021 yılı ekim ve kasım ayları süresince toplanmıştır. Verileri toplamak için TÖMER’de eğitime devam eden öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yüz yüze, Türkçe ve İngilizce dillerinde gerçekleştirilmiş, kayıt altına alınmıştır. Elde edilen veriler nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi ile çözümlenmiş ve kategoriler hâlinde sunulmuştur.

Araştırmanın Etik İzinleri

Yapılan bu çalışmada araştırma etiği ilkeleri gözetilmiş olup gerekli etik kurul izinleri alınmıştır. Etik kurul izni kapsamında; Üniversite Etik Kurulu tarafından 29/09/2021 tarih, 25/12 numaralı kararla çalışmanın etik izni alınmıştır.

BULGULAR

Araştırma kapsamında görüşmelerden elde edilen veriler temalandırılmış ve alt kategoriler belirlenmiştir. Buna göre elde edilen temalar küçük bir İç Anadolu şehrini seçme sebepleri, küçük bir şehirde yaşamının avantajları ve dezavantajları, Türkçe eğitimi ve ders materyalleridir. Bu başlıklar aşağıda sırasıyla sunulmaktadır.

Türkiye’de Küçük Bir İç Anadolu Şehrini Seçme Sebepleri

Aşağıda yer alan Tablo 1.’de öğrencilerin eğitim almak amacıyla neden küçük bir şehri seçtiklerine dair verdikleri cevaplar kategoriler hâlinde sunulmaktadır.

Tablo 1.

Küçük bir şehri seçmenin sebepleri

Kategori	Alt kategori	Sayı
Ülkeyle ilgili sebepler	Türkiye'deki eğitimi beğenme	8
	Türkiye'nin kendi ülkelerinden daha gelişmiş bir ülke olması	3
	Başvurulan uluslararası öğrenci şirketinin önerisi	3
Şehrin imkanları	Şehri güzel bulma	12
	Arkadaş tavsiyesi, arkadaşların yaşadığı yer olması	9
	Kalabalık olmaması	8
	Küçük bir şehir olması	8
	Ucuz olması	6
	Havanın güzel olması	2
	İnsanların arkadaş canlısı olması	1
	Somali'de popüler olması	1
Kişisel sebepler	Türkçe öğrenme isteği	6
	Ailenin seçimi	4
	Türkiye'yi sevme	2
	Hayallerini gerçekleştirmek	1
	Büyük şehir olduğunu zannetme	1
	Kabul belgesi almış olma	1
	Ailenin Türkiye'de yaşaması	1

Tablo 1.'de görüldüğü üzere uluslararası öğrencilerin küçük bir şehri seçmiş olmalarında üç ana faktör rol oynamaktadır. Buna göre ülkeyle ilgili faktörler, şehrin imkanları ve kişisel sebepler öğrencilerin şehri seçmesini etkileyen üç temadır. Bunlarla ilgili alt kategoriler incelendiğinde şehri güzel bulma, arkadaş tavsiyesi ve arkadaşların yaşadığı yer olması, Türkiye'deki eğitimi beğenme, kalabalık olmaması ve küçük bir şehir olması öğrencilerin en fazla değinmiş olduğu noktalar. Bu bağlamda öğrencilerin şehri seçmelerinde en etkili olan faktörün şehrin imkanları olduğu görülmektedir. Kişisel sebeplerin de şehrin imkanlarından sonra öğrencilerin seçiminde ağırlıklı bir rol oynadığı görülmektedir, ancak burada bireysel tercihlerin yanında ailelerin de şehrin seçiminde aktif bir rol oynadıkları belirtilebilir.

Şehrin Avantajları ve Dezavantajları

Öğrencilerin şehre yönelik avantajlı ve dezavantajlı gördüğü hususlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2.

Şehrin avantajları ve dezavantajları

Kategori	Alt kategori	Sayı
Avantajlar	İnsanların iyi, nazik ve iletişime açık olması	15
	Kalabalık olmaması	8
	Kiralık ev bulmak kolay ve ucuz	7
	Ucuz olması	6
	Her şeye ulaşmak kolay	5
	Güzel bir şehir olması	5
	Üniversitenin eğitimini beğenme	4
	Havası güzel	4
	Küçük şehir	3
	Arkadaşlarının olması	3
	Tarihî şehir	4
	Yemekler güzel	3
	Güvenli	2
	İnsanların sadece Türkçe konuşması	2
	Özel hayatı yaşamanın kolay olması	1
	Bankacılık sistemi iyi	1
	Spor yapmaya müsait olması	1
	Problemlerle karşılaşmama	1
Ulaşım-otobüs sistemi iyi	1	
Dezavantajlar	Havanın soğuk olması	7
	Türklerin meraklı bakışları, fazla soru sorması	5
	Ev kiralarının yüksek olması	5
	Küçük olması	4

İrkçilik	2
Aşırı pahalı	2
İş bulmak mümkün değil	2
İkamet işlemleri	1
Alışveriş merkezleri pahalı	1
İnsanların İngilizce konuşamaması	1
Havaalanı olmaması	1
Alışverişte kandırılma	1
Yabancı hissetmek	1
Araçların trafikte dikkatsiz olması	1
Otobüs saatleri	1
Güvenli değil	1
Avantajı yok	2
Dezavantaj yok	10

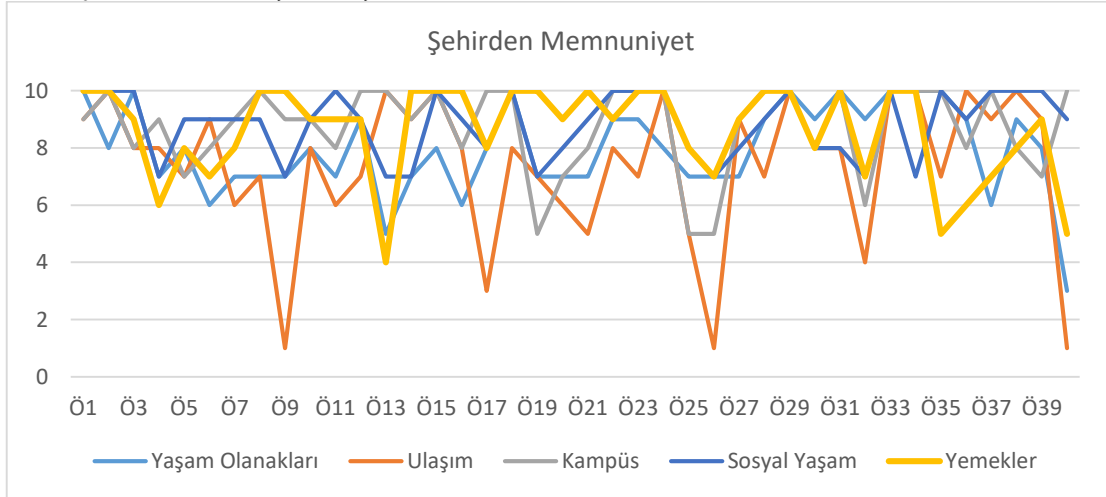
Tablo 2’de görüldüğü üzere öğrencilerin şehre yönelik görüşlerinin ağırlıklı olarak avantajlar kısmında yoğunlaştığı görülmektedir. Öğrencilerin şehirle ilgili birçok farklı hususa değindiği de görülmektedir. Buna göre “insanların iyi, nazik ve iletişime açık olması, şehrin kalabalık olmaması, kiralık ev bulmanın kolay ve ucuz olması ve şehrin ucuz olması” öğrenciler için şehrin en avantajlı olduğu noktalarıdır.

Dezavantajlı noktalara bakıldığında “havanın soğuk olması, Türkiye’de yaşayanların meraklı bakışları, fazla soru sorulması, ev kiralının yüksek olması” uluslararası öğrenciler için şehrin en dezavantajlı noktalarıdır. Ev kiralaları, şehrin havası, şehrin pahalı-ucuz olarak değerlendirilmesi bazı öğrenciler için avantajlı noktalar olurken bazı öğrenciler için dezavantajlı görülmektedir. Bu durum öğrencilerin geldiği ülkeler ve maddi durumlarından kaynaklanabilir. Maddi sıkıntısı olan öğrenciler için şehir pahalı algılanırken maddi durumu iyi olan öğrenciler tarafından ucuz olarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden ikisi şehrin hiçbir avantajı olmadığını vurgulamışken 10 öğrenci şehirle ilgili hiçbir dezavantajdan bahsetmemiştir. Bu durum öğrencilerin dörtte birinin şehirden memnun olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şehirden Memnuniyet

Grafik 1.

Öğrencilerin şehirden memnuniyet düzeyleri

Grafik 1 incelendiğinde öğrencilerin şehre ilişkin yaşam olanakları, ulaşım, kampüs olanakları, sosyal yaşam ve yemek kültürüne ilişkin memnuniyetlerinin yüksek olduğu görülmektedir. 1-10 arasında puanlama yapmaları istenen öğrencilerin verdikleri puanların genellikle 4 puanın altına düşmediği, ağırlıklı olarak 6-10 arası puanlar verdikleri görülmektedir. Yaşam olanakları ve sosyal yaşam açısından memnuniyet düzeylerinin daha tutarlı olduğu görülmekteyken, ulaşım ve yemek konusuna ilişkin memnuniyetlerinin daha dalgalı olduğu grafikte görülebilir. Bunlara ilişkin bazı öğrenci görüşleri aşağıda sunulmuştur.

Yemeklerle ilgili düşük memnuniyet puanı veren bir öğrenci şöyle görüş beyan etmiştir:

Ö37: “Somali’deki yemeklerden farklı olduğu için sevmiyorum.”

Ulaşım ile ilgili az memnuniyet puanı veren birkaç öğrenci şöyle görüşte bulunmuştur:

Ö27: “*Otobüsler kalabalık, erkekler oturuyor, kadınlar ayakta.*”

Ö28: “*Otobüsler kalabalık ve gürültülü, eski ve küçük.*”

Ö37: “*Koltuklar az.*”

Bu bağlamda bazı öğrencilerin kendi kültürleriyle karşılaştırma yaptıkları ve otobüslerin fiziksel koşullarından çok fazla memnun olmadıkları söylenebilir.

Türk Kültürüne İlişkin Görüşler

Öğrencilere öncelikle yaşadıkları şehirde herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmış ve karşılaşmadıkları sorulmuştur. Öğrencilerden ikisi problem yaşadığını belirtirken diğer 38 öğrenci herhangi bir problemle karşılaşmadığını ifade etmiştir.

Ö34: “*Kiralık evde sıkıntı yaşadım. Kira ve depozitoyu verdim ama sonra çıkarken paramı geri alamadım.*”

Türk kültürü hakkında ne düşündükleri, uyum sağlama konusunda zorluk yaşayıp yaşamadıkları da öğrencilere sorulmuştur. Buna göre öğrencilerden gelen cevaplar aşağıda Tablo 3’te sunulmaktadır.

Tablo 3.

Kültürel farklılıklar

Kategori	Sayı
Türk kültürü daha güzel	7
Yemek çeşitliliği fazla	7
Havası çok soğuk	3
Giyim tarzı farklı	1
Türkler arkadaş canlısı	1
Müzikler farklı	1
Hava güzel	1
Doğalgaz var	1
Et kültürü farklı	1
Düğünler farklı	1
İletişime girmek zor	1
Farklı olması	3
Fark yok	16

Tablo 3’te görüldüğü üzere öğrenciler Türkiye’nin kültürünü beğendiklerini ifade etmişlerdir. Yemek çeşitliliğinin fazla olması da öğrenciler için önemli noktalardan biridir. Havanın soğuk olması olumsuz bir durum olarak değerlendirilse de öğrencilerin yarısının Afrika kıtasından gelmesi havanın soğuk bulunmasında etkili olabilir. Dikkat çekici noktalardan biri de 16 öğrencinin kültürel açıdan herhangi bir fark olmadığını düşünmesidir. Aşağıda bazı öğrencilerin kültüre ilişkin görüşlerine yer verilmektedir.

Ö38: “*Türkler çok arkadaş canlısı, benim ülkemde insanlar böyle değil.*”

Ö37: “*Türk yemekleri bizimkilerden farklı ama ben mesela çorba seviyorum.*”

Ö29: “*Bazen Türklerle iletişime girmekte zorlanıyorum.*”

Ö18: “*Biz at eti yiyoruz ama Türkiye’de at eti yenmiyor.*”

Ö14: “*İnsanlar selam vermiyor.*”

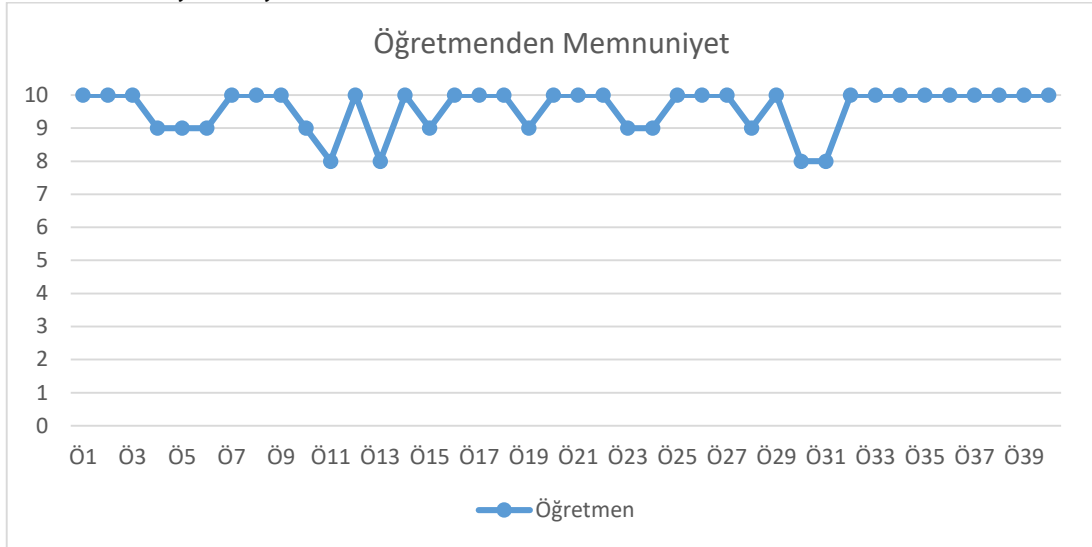
Ö10: “*Türk kültürü Nijerya’dan çok farklı. Yemekleri kültür, neredeyse her şey. Önden biraz araştırma yapmıştım bu yüzden çok şaşırtıcı olmadı benim için.*”

Türkçe Eğitimine Yönelik Görüşler

Bu tema altında öğrencilerden öğretmenlerine, ders materyallerine ve Türkçeye ilişkin görüşleri sorulmuştur. Öğrencilerin öğretmenlerinden ne kadar memnun olduklarına dair 1-10 arasında bir puanlama yapmaları istenmiştir. Buna ilişkin öğrencilerin verdikleri puanlar aşağıdaki çizgi grafikte gösterilmiştir.

Grafik 2.

Öğretmenlerden memnuniyet düzeyleri

Grafik 2 incelendiğinde öğrencilerin öğretmenlerinden memnun olduklarını ifade ettikleri görülmektedir. Genel olarak öğrencilerin verdikleri puanların 8-10 arasında değişiklik gösterdiği bu durumun da memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğunu belirttiği söylenebilir. Öğretmen çeşitliliği öğrencilerin beklentilerinden biridir. Tek bir öğretmenle devam etmektense farklı günlerde farklı öğretmenlerin derslere girmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bununla ilgili bir öğrencinin görüşü şöyledir:

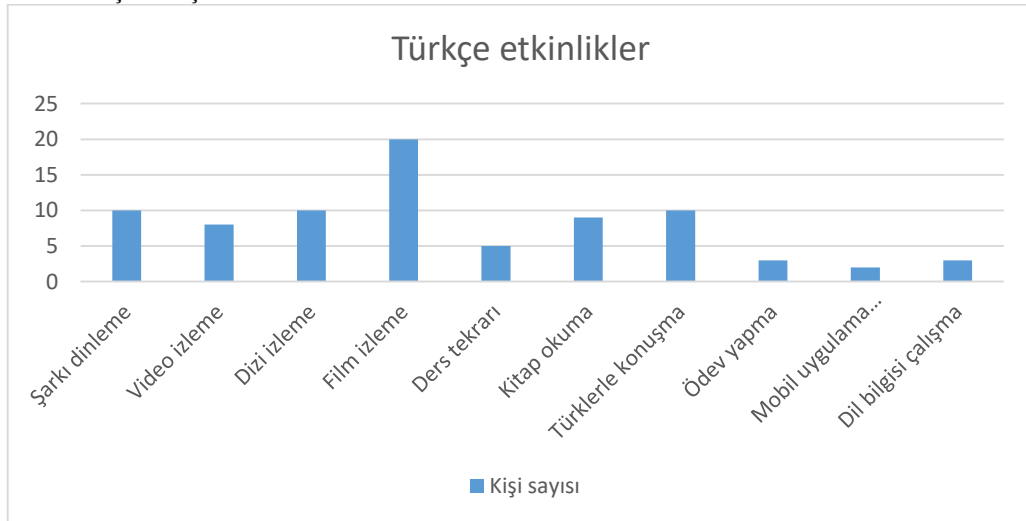
Ö35: “Bir seviyede birden fazla öğretmen olmalı bence.”

Türkçe Kursundan Memnuniyet-Kurs Dışı Etkinlikler

Öğrencilere devam ettikleri TÖMER kursunun beklentilerini karşılayıp karşılamadığı sorulmuştur. Bu soruya araştırmaya katılan bütün öğrenciler “Evet” cevabı vererek beklentilerinin karşılandığını belirtmişlerdir. Öğrencilere Türkçe kursu dışında Türkçe öğrenmek için ne tür etkinlikler yaptıkları ve bu etkinliklere ne kadar vakit ayırdıkları da sorulmuştur. Genellikle her gün 30 dakika – 2 saat arası süre ayırdıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin kurs dışında yaptıkları etkinlikler aşağıda gösterilmiştir:

Grafik 3.

Öğrencilerin kurs dışı Türkçe etkinlikleri

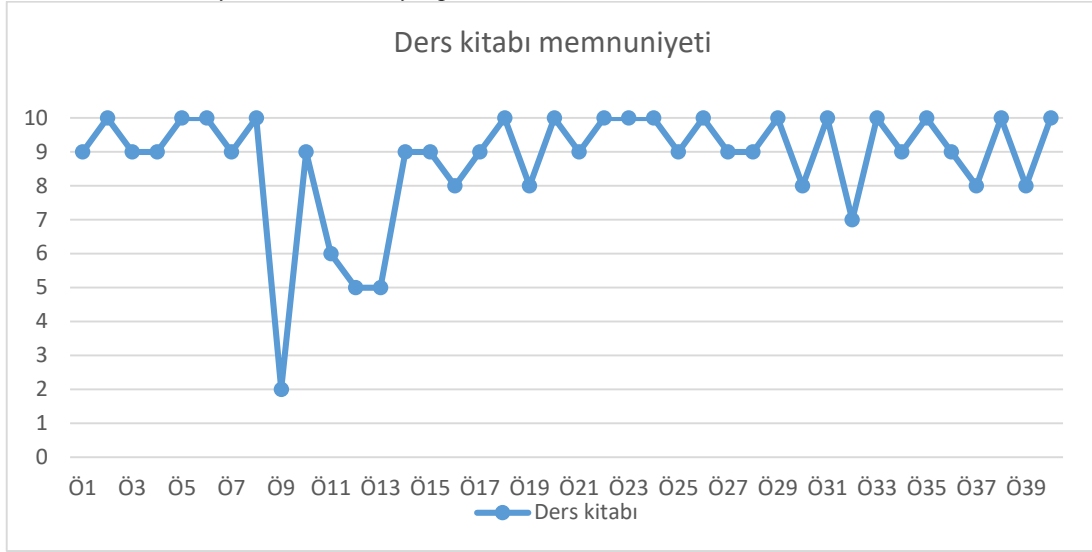
Grafik 3'te görüldüğü üzere öğrenciler kurs dışında Türkçe öğrenmek amacıyla çeşitli etkinlikler yapmaktadırlar. Buna göre en sık yaptıkları etkinlik film izlemedir, bunu dizi izleme, şarkı dinleme ve Türklerle konuşma takip etmektedir. En az yapılan etkinliğin ise mobil uygulama kullanma olduğu görülmektedir. Bunun çeşitli sebepleri olabilir. Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere tasarlanmış mobil uygulama sayısının yeterli olmaması bunun bir sebebi olabilir.

Ders Kitabına Yönelik Görüşler

Ders kitaplarıyla ilgili olarak öğrencilere memnuniyet düzeyleri de sorulmuştur. Memnuniyet düzeylerine ilişkin grafik aşağıda gösterilmektedir.

Grafik 4.

Öğrencilerin ders kitabına yönelik memnuniyet puanları

Öğrencilerden ders kitabına yönelik (en az) 1-10 (en fazla) arasında memnuniyet puanı vermeleri istenmiştir. Grafik 4'e göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun ders kitaplarından memnun oldukları söylenebilir. En düşük puanları veren bazı öğrencilerin görüşleri ise şöyledir:

Ö9: "Ders kitapları gerçekten çok zor. Etkinlikler zor."

Ö37: "Konuşma etkinliği az."

Ö38: "Kitaplar biraz zor, dinleme biraz zor, çünkü hızlı."

Ö18: "Türkçede biraz zamanlar karışık."

Ö11: "Kitabın bazı bölümlerini iyi anlayamıyorum. Etkinliklere ilişkin yönergeler ve açıklamalar anlaşılır değil."

Olumlu görüş beyan eden bazı öğrencilerin görüşleri ise şöyledir:

Ö2: "Kitaptan son derece memnunum, olumsuz bir şey söyleyemem."

Ö1: "Hiçbir olumsuz taraf göremiyorum."

Ö16: "Kitaplar kolay ama metinler biraz sıkıcı."

Türkçe Öğrenmede Zorlanılan Noktalar

Öğrencilere Türkçe öğrenmeyi nasıl değerlendirdikleri, hangi noktalarda zorluk yaşadıkları sorulmuştur. 8 öğrenci Türkçenin kolay, 4 kişi ise zor bir dil olduğunu belirtmiştir. İki öğrenci ise Türkçe öğrenmenin o kadar da zor olmadığını vurgulamıştır. Türkçe öğrenmeye ilişkin öğrencilerden bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö40: "Kolay"

Ö39: "Konuşmak biraz zor, konuşmaktan korkuyorum. İnsanlarla konuşmak iyi olurdu."

Ö38: "Zor değil, ama konuşma daha fazla yapılırsa iyi olurdu."

Ö37: "Türkçe öğrenmek çok zor değil, bence en zor dinleme."

Ö35: "Dil bilgisi zor."

Ö20: "Dil bilgisi biraz zor."

Ö33: "Türkçe konuşmak biraz zor, utaniyorum. Türk arkadaşım yok."

Ö32: "Kazakçadan biraz farklı, zor. Dil bilgisi zor, yazmak zor çünkü alfabe farklı."

Ö16: "Bence zamanlar biraz karışık."

Öğrenci görüşlerine göre konuşma, dinleme, dil bilgisi yapıları Türkçe öğrenmekte zorlanılan noktalardır.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada uluslararası öğrencilerin tercih ettikleri şehir, üniversite ve aldıkları Türkçe eğitimine ilişkin memnuniyet düzeyleri incelenmeye çalışılmıştır. Elde edilen verilerden hareketle çalışmaya katılan öğrencilerin şehir, üniversite ve aldıkları Türkçe öğretiminden memnun oldukları söylenebilir. Cuma'ya göre (2017) yabancı öğrenciler Türkler ve Türkiye hakkında olumlu düşüncelere sahiptir. Alakbarov, Gündüz, Gündüz, Ertuğrul ve Şahiner (2017) uluslararası öğrencilere yönelik yaptıkları uyum ve memnuniyet çalışmasında öğrencilerin üniversite, şehirde sosyal uyum, barınma, yemek hizmetleri vb. konularda memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ghanbary (2017), Özlük, Doğan, Ergen Işıklar, Özlük (2019), Kılıç (2020) gibi çalışmalarda öğrencilerin Türkiye'de öğrenim görmekten memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada öğrencilerin küçük bir İç Anadolu şehrini seçmelerinin ülke, arkadaş ve kişisel sebeplerden kaynaklandığı görülmektedir. Öğrenci tercihlerini etkileyen bu sebepler arasında birincil olarak ülke faktörünün olduğunu söyleyebiliriz. Öğrencilerin Türkiye'yi seçme nedenlerinin başında da eğitim kalitesine ilişkin düşünceleri ve Türkiye'nin geldikleri ülkeye göre daha gelişmiş bir ülke olması öne çıkmaktadır. Radmard (2017), uluslararası öğrencilerin Türkiye'ye yönelik olumlu algılarının, kültürel yakınlıklarının ve ekonomik bakımdan gelişmiş bir ülke olarak algılanmasının tercih nedenleri arasında olduğunu saptamıştır. Bu saptama bu çalışmada elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Çalışmada elde edilen bulgular içerisinde öğrencilerin büyük bir kısmının kendi kültürü ile Türk kültürü arasında çok fark olmadığını belirtmesi, ayrıca katılımcıların çoğunlukla Orta Asya ve Afrika coğrafyasında Türkiye'nin yardım, ticaret vb. faaliyetlerinin yoğun olduğu ülkelerden olması gibi nedenlerin de öğrencilerin Türkiye tercihlerini etkilediği söylenebilir.

Elde edilen bulgulara göre şehre yönelik öğrenci görüşlerinin avantajlar noktasında ağırlık kazandığı söylenebilir. Uluslararası öğrenciler şehri "insanların iyi, nazik ve iletişime açık olması, kalabalık olmaması, ucuz ve kolay ev bulma" yönlerinden avantajlı görmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin memnuniyet düzeylerine yönelik puanların genellikle 6-10 arasında değiştiği görülmektedir. Buna göre öğrencilerin şehre yönelik memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir. Öğrenci memnuniyet düzeyinin yüksek olması şehir ve üniversite açısından önemlidir. Köse (2012), Alkoç Karatekin (2017) tarafından yapılmış çalışmalar, öğrenci memnuniyetinin öğrenci sadakatini etkileyen önemli bir değişken olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca Osmanlı (2018) öğrencilerin kampüs dışı yaşamına yönelik üniversite, yerel yönetim ve merkezi otorite tarafından sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere ağırlık verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Çalışmada uluslararası öğrencilerin aldıkları Türkçe eğitime yönelik görüşleri Türkçe kursundan memnuniyet ve kurs dışı etkinlikler, öğretmen memnuniyeti, ders kitabına yönelik görüşler ve Türkçe öğrenmede zorlanılan noktalar açısından belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan bütün öğrenciler katıldıkları Türkçe kursunun beklentilerini karşıladıklarını ifade etmiştir. Bu bulgu Cuma'nın (2017) öğrenci memnuniyetine yönelik yaptığı çalışma ile de desteklenmektedir. Ancak Dilek (2016) öğrencilerin akademik hayatın gerektirdiği dil becerilerini kazanmamış olmalarına rağmen gittikleri kurslara yönelik olumsuz bir değerlendirmede bulunmadıklarını ifade etmiştir. Konuk ise (2021: 8) yaptığı çalışmada uluslararası öğrencilerden İngilizce eğitim veren bölümlerde okuyanların Türkçe öğrenimi ile ilgili olarak olumlu görüş belirttiklerini ifade etmektedir. Araştırmacı, Türkçe eğitim veren bölümlerde okuyanların ise günlük hayatta kullanılan Türkçeyi kurslarda iyi öğrendiklerini ancak akademik Türkçe öğretiminin yetersiz kaldığını vurguladığını belirtmiştir.

Öğretmen memnuniyetine yönelik bulgularda da öğrencilerin derslerine giren öğretmenleri 8-10 puan arasında değerlendirdikleri görülmektedir. Buna göre öğrencilerin öğretmenlerinden yüksek düzeyde memnun oldukları söylenebilir. Ünal (2017) de Türkçe dersi alan Erasmus öğrencilerinin dersin öğretim elemanlarına yönelik beğenilerine dikkat çekmiştir. Bu bulgular alanyazında daha önceki yıllarda *alandan yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerine yönelik* yapılmış olan Candaş Karababa (2009), Er, Biçer ve Bozkırlı (2012), Biçer, Çoban ve Bakır (2014) gibi çalışmalarda öğretim elemanı kaynaklı tespit edilen sorunların artık öğretim elemanı memnuniyetine doğru evrildiği şeklinde yorumlanabilir.

Çalışmada öğrencilerin ders dışı etkinliklerine yönelik bulgulara bakıldığında film ve dizi izleme, şarkı dinleme, Türklerle konuşma gibi etkinliklerin öne çıktığı görülmektedir. Yine alanyazında Derman (2010), Maden ve İşcan (2011), Gürbüz ve Güleç'in (2016) yayınlarında da bu tür aktiviteler öğrencilerin en sık başvurduğu etkinlikler olarak ön plana çıkarılmaktadır. Ders kitabına yönelik öğrenci görüşlerine bakıldığında, öğrencilerin büyük çoğunluğunun kursta Türkçe öğretiminde kullanılan kitaptan memnun olduğu söylenebilir. Bazı öğrenciler etkinliklerin zor olması, etkinliklere yönelik yönergelerin anlaşılır olmaması, konuşma etkinliklerinin az olması, dinleme etkinliklerinde dinlenen kayıtların hızlı olması gibi

nedenlerden dolayı olumsuz görüş belirtmiştir. Bu durum Candaş Karababa (2009), Er, Biçer ve Bozkırlı (2012), Biçer, Çoban ve Bakır (2014) gibi çalışmalarda da vurgulandığı üzere alanda materyal yeterliliği üzerine sorunların az da olsa devam ettiği şeklinde yorumlanabilir. Ancak genel memnuniyet düzeyi de göz önüne alındığında yabancılara Türkçe öğretimi konusunda yazılan kitaplarda belirli bir seviyeye gelindiği yadsınamaz bir gerçektir.

Çalışmanın Türkçe öğrenmede zorlanılan noktalarına ilişkin bulgularında ise öğrencilerin daha çok konuşma, dil bilgisi ve dinleme alanlarında zorlandıkları görülmektedir. Bu bulgular Biçer, Çoban ve Bakır'ın (2014) temel dil becerilerine yönelik sorunlara ilişkin bulgularıyla benzerlik taşımaktadır.

Sonuç olarak dünya genelinde yükseköğretime artan ilgi, uluslararası öğrenci hareketliliğini artırmıştır. Türkiye'nin de bu hareketlilikten yeterince yararlanabilmesi tüm üniversitelerin sorumluluğundadır. Büyük şehir üniversitelerinin yanında küçük şehirlerde bulunan üniversitelerin de uluslararasılaşması bu bakımdan önemlidir. Yapılan çalışmalarda (Köse 2012; Balcı Yangın ve Kırca 2013; Kantoğlu vd. 2013; Çelikkol vd. 2016) öğrenci memnuniyetinin üniversite kalitesini, öğrenci tercihlerini ve sadakatini etkilediği vurgulanmaktadır. Bu bakımdan özellikle küçük şehirlerde bulunan üniversiteler uluslararasılaşmayı sürekli kılabilmek için dönem dönem öğrenci memnuniyetine yönelik çalışmalar yapmalı ya da bu tür çalışmaları teşvik etmelidir. Elde edilen sonuçları da yerel yönetimler ve merkezi otorite temsilcileri ile paylaşarak aksaklıkları giderme ve daha iyiye ulaşma noktasında stratejiler geliştirmelidir.

KAYNAKÇA

- Abegaz, M., Lahiri, S., ve Morshedb, A.K.M.M. (2020). Does the presence of international students improve domestic graduations in the US?, *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 75, 95-108.
- Açık, F. (2008). Türkiye'de yabancılara türkçe öğretilirken karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü. *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu*.
- Alakbarov, N., Gündüz, M., Gündüz, M., Ertuğrul, C., ve Şahiner, S. (2017). *Uluslararası öğrencilerde uyum ve memnuniyet*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Alkoç Karatekin, Y. (2017). Üniversite imajı, üniversiteye duyulan memnuniyet ve öğrenci sadakati arasındaki ilişkileri anlamaya yönelik bir araştırma. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 270-280.
- Balcı Yangın, H., ve Kırca N. (2013). Antalya sağlık yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin memnuniyet düzeyleri ve etkileyen faktörler. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(1), 78-94.
- Biçer, N., Çoban, İ., ve Bakır, S. (2014). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin karşılaştığı sorunlar: Atatürk üniversitesi örneği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 29(7), 125-135.
- Candaş Karababa, Z. C. (2009). Yabancı dil olarak türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 265-277.
- Cuma, F. İ. (2017). Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde öğrenci memnuniyeti. *SEFAD*, 38, 179-196.
- Çelikkol, H., Uzgören, E., Çelikkol, M. M., Gürdal, H., ve Çelik B. (2016). Dumlupınar üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin memnuniyetini etkileyen faktörlerin istatistiksel analizi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Afro-Avrasya Özel Sayısı*, 91-101.
- Demir, A., ve Açık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler, *TÜBAR*, 30, 51-72.
- Derman, S. (2010). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye Türkçesi öğreniminde karşılaştıkları sorunlar. *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 29, 227-247.
- Dilek, İ. (2016). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen uluslararası öğrencilerde ve eğitim dili türkçe olan üniversitelere gidenlerde türkçe algısı. *Aydın TÖMER*. 1(2), 17-32.
- Enterieva, M., ve Ferudun, S. (2016). Türki cumhuriyetlerden Türkiye'ye gelen yükseköğretim öğrencilerinin akademik ve sosyal beklentilerinin karşılanma düzeyi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi* 6(1), 102-115. doi: 10.5961/jhes.2016.147
- Er, O., Biçer, N., ve Bozkırlı, K. Ç. (2012). Yabancılara Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunların ilgili alan yazını ışığında değerlendirilmesi, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(2), 51-69.
- Ghanbary, R. (2017). *Hacettepe üniversitesinde eğitim gören uluslararası öğrencilerin profili, ihtiyaçları ve sorunları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Ankara.

- Guo, Y., ve Guo, S. (2017). Focus understanding the international student experience internationalization of Canadian higher education: Discrepancies between policies and international student experiences. *Studies in Higher Education*, 42(5), 851-868.
- Gürbüz, R., ve Güleç, İ. (2016). Türkiye’de eğitim gören yabancı öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşleri: Sakarya Üniversitesi Örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 6(2), 141-153. doi: 10.19126/suje.18712
- Güngör, F., ve Şenel, E.A. (2018). Teachers and students view in problems of the foreign primary school students in education process encountered. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 8(2), 124-173. doi: 10.18039/ajesi.454575
- Hoffding, S., ve Martiny, K. (2016). Framing a phenomenological interview: What, why and how. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 15(4), 539- 564. doi: 10.1007/s11097-015-9433-z
- Kantoğlu, B., Torkul, O., ve Altunışık, R. (2013). E-öğrenmede öğrenci memnuniyetini etkileyen faktörlerin incelenmesine yönelik model önerisi. *Business and Economics Research Journal*, 4(1), 121-141.
- Kılıç, T. (2020). *Türkiye’de bulunan uluslararası öğrencilerin psiko-sosyal ve sosyo-kültürel uyumu: İstanbul örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Konuk, S. (2021). The Impressions of international higher education alumni about Turkish language and Turkey in the context of big and small cities. *E-International Journal of Educational Research*, 12(4), 1-19. doi: 10.19160/e-ijer.924649
- Köse, A. İ. (2012). Yükseköğretim kurumlarında öğrenci sadakati. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(2), 114-118.
- Maden, S., ve İşcan, A. (2011). Yabancı dil olarak türkçe öğretimi amaç ve sorunlar (Hindistan Örneği). *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(5), 23-37.
- Miller, L., ve Ginsburg, R. A. (1995). Folklinguistic theories of language learning. Barbara.F. Freed, (Ed.), *Second Language Acquisition in a Study Abroad Context*, (s.293-316.) içinde. ABD: John Benjamins.
- OECD (2019). Education at a Glance 2019: OECD Indicators. OECD Publishing, Paris. doi: 10.1787/f8d7880d-en
- Osmanlı, Ü. (2018) Uluslararası öğrencilerin sosyal adaptasyonuna yönelik bir araştırma: LAÜ Örneği. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi* (9-I), 49-74. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/euljss/issue/38233/442123>
- Öksüz, A. (2011). Türk soylulara türkiye türkçesinin öğretiminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 1(1), 72-84.
- Özlük, E., Doğan, F., Ergen Işıklar, Z. ve Özlük, D. (2019). Yükseköğretimdeki uluslararası öğrencilerin Türkiye imajı: Selçuk Üniversitesi örneği. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi (The Journal of Social Economic Research)*, 19(38), 145-162.
- Özyürek, R. (2009). Türk devlet ve topluluklarından türkiye üniversitelerine gelen türk soylu yabancı uyruklu öğrencilerin türkçe öğrenimlerinde karşılaştıkları sorunlar. *Turkish Studies*, 4(3), 1819-1862.
- Qutoshi, S. B. (2018). Phenomenology: a philosophy and method of inquiry. *Journal of Education and Educational Development*, 5(1), 215-222.
- Radmard, S. (2017). Türk üniversitelerindeki uluslararası öğrencilerin yükseköğretim taleplerini etkileyen etkenlerin incelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 7(1), 67-77. doi: 10.5961/jhes.2017.185
- Sarmini, I, Topçu, E., ve Schrobodt, O. (2020). Open integrating syrian refugee children in turkey: the role of turkish language skills (A Case Study in Gaziantep). *International Journal of Educational Reserch*, 1, 100007. doi:10.1016/j.ijedro.2020.100007
- Seçilmiş, C., Kılıçlar, A., ve Sarı, Y. (2012). Türk dünyasından gelen öğrencilerin memnuniyet algılarıyla akademik başarı ilişkisi: Turizm öğrencileri örneği. *Milli Eğitim*, 195, 118-130.
- Simon, M. K., ve Goes, J. (2011). What is phenomenological research. Erişim adresi (1/09/2021): <http://www.dissertationrecipes.com>
- Ünal, D. Ç. (2017). Ana dili almanca olan erasmus öğrencilerinin türkçe öğrenmeye yönelik deneyimlerinin ve yaklaşımlarının incelenmesi. *Hacettepe Türkiyat Araştırmaları*, 26, 293 – 328.
- Ünlü, H. (2011). Türkiye’de ve dünyada türkçenin yabancılara öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 1(1), 108-116.